

ALMÁSSY TAMÁS + – ZSOMBOK GYÖRGY

MI AZ, HOGY TALENTUM KÖR?

A Talentum Kör egy szívességbank, régiesen “kaláka”. Ez azt jelenti, hogy tagjai, amikor segítenek a kör egy másik tagjának, amikor szívességet tesznek neki, vagy amikor adnak valamit neki, akkor nem kérnek érte pénzt (“forintot”) és nem is várják el, hogy a másik viszonzza. Abban bíznak, hogy amikor nekik lesz szükségük valamire vagy valakinek a segítségére, akkor ők is meg fogják kapni a kör valamelyik tagjától az igényelt támogatást. A bizalmat azzal erősítjük, hogy az egymásnak nyújtott segítséget egy „központ” tartja nyilván.

A nyilvántartásra egy belső egységet használunk, amelyet Talentumnak (rövidítve TT) nevezünk. A TT értékét javaslatunk szerint a munkaidő határozza meg. Ajánlásunk szerint egy órai átlagos munkáért 100 TT járjon, de ettől a két fél szabadon megállapodva eltérhet, ebbe senkinek semmi beleszólása nincs. (Más cserekörökben ezt a belső egységet máshogy nevezik, és más lehet az értéke is, mind ez nem befolyásolja a működés lényegét.)

Van-e lényeges különbség a TT és a Ft, az igazi pénz között?

VAN! Igaz, hogy a forinthez megtévesztésig hasonló eszköznek látszik a TT, de gazdasági szempontból sem pénz, mivel csak akkor “keletkezik”, ha szükség van rá, nem kamatozik, nincs elfogadási kötelezettsége, nincs vagyónképző hatása, stb. Látszólag kicsi az eltérés és könnyen azt hiheti az ember, hogy ez is pénz és az is pénz, a hazai és a nemzetközi tapasztalatok szerint működésük nagyon különbözik emberi oldalról is. Íme néhány további, “emberi” különbség:

-A pénz távolítja az embereket, a Talentum inkább közelíti, összehozza őket.

-A pénz bizalmatlanságot szül, a Talentum bizalmat teremt.

-A pénz szereti a nagy méreteket (hipermarket, bevásárlóközpont, óriás bank), a Talentum emberi léptékű, átlátható marad és a helyi kapcsolatokat erősíti.

-A pénz inflálódik, a Talentum nem.

-A pénz a birtoklási vágyat erősíti, a Talentum adni tanít.– Mindezek részleteiről sokat lehet beszélgetni – állunk is elébe. A Bokorportán tartott találkozó után is szívesen válaszolunk kérdésekre – ha tudunk. Ugyanakkor örömmel fogadjuk a tanácsokat – hiszen az új szem jobban lát. Minden tapasztalatra és tudásra szükségünk van, segíts nekünk – így Te is gazdagabb leszel, próbáld csak ki!

Ha ez a rendszer ennyire szép és jó, felmerül a kérdés: Felválthatja-e talentum a forintot?

NEM! A Talentum és a hasonló rendszerek csak kiegészítői a nemzeti pénznek. A kör fő célja, hogy erősítse a helyi közösséget, szorosabbá fűzze a kapcsolatokat az emberek között, hogy azok többet segítsenek egymásnak, s így jobban érezzék magukat; jobban éljenek, kevésbé függenek a külvilágtól, a személytelen gazdasági tényezőktől, a messziről jövő válságok ne befolyásolják annyira életüket. Nem elhanyagolható az a ‘mellékhatás’ sem, miszerint megtanulhatjuk: rengeteg értékes tulajdonságunk van, ezekre szükség van, s ugyanilyenek társaink is.

Hogyan működik a Budapesti Talentum Kör?

Tagjainkat kéthavi Hírlevélben tájékoztatjuk a kört érintő eseményekről, továbbá mellékelten elküldjük a TT-egyenlegek állását, a taglistát és a keresleti-kínálati listát. A taglistán a tagok címe, telefonja, egyéb elérhetősége szerepel, hogy fel tudják venni egymással a kapcsolatot, a keres-kínál lista pedig a tagok felajánlásaiból és kívánságaiból áll össze, ez a második legfontosabb eszköz arra, hogy ki-ki megtalálja azt a másikat, akire számíthat vagy aki rá számít. Nagyon kevés szabályunk van, s nem is akarjuk, hogy több legyen.

Nem vagyunk bejegyzett egyesület, minek? Továbbá például: aki egy évig ‘hallgat’, az ‘elalszik’, azaz alvólistára kerül (bármilyen aktivitással, pl. egy ‘üzletkötéssel’ automatikusan felébred). A Központ (egy képzetes tag, mintegy „az állam”) kivételével senki egyenlege nem lépheti át a $\pm 20\,000$ TT-ot. „Postaköltséget” kell fizetni (300 Ft/v, ha a tájékoztatókat elektronikusan, ill. 500 Ft/év, ha gyalogpostásan (is) kéri valaki). Ebből fizetjük a terembért is. (Pénzre valóban kevés szükségünk van: jelenleg kb. 30 000 Ft van a kasszámban, igaz a tavalyi postai kiküldés díjával még tartozunk tagtársunknak.) A tagdíjat TT-ban vonja le a Központ, amely TT-ban ‘fizeti’ a közösségért végzett szolgáltatásokat: az egyenlegek vezetését, a Hírlevél-szerkesztését, kiküldését, stb., - meg amit megszavaz még esetleg az összejövétel, előzetes meghirdetve a Hírlevélben.

A legfontosabb természetesen a személyes kapcsolat, ezért kéthavonta találkozunk is egymással (nem kötelező megjelenni).

Ezek a találkozók egyrészt lehetőséget biztosítanak arra, hogy ki-ki a saját „termékeit” felajánlja a többiek számára, vagy hogy segítséget keressen az éppen megoldandó problémájához, másrészt, pedig arra jók, hogy megbeszéljük közös dolgainkat, s ha szükséges, döntsünk. Két találkozó között egy pár tagú vezetőség viszi az ügyeket, erősen korlátozott jogkörrel.

A fő feladatuk az adminisztráció: nyilvántartani az üzletkötéseket, az új kívánásokat és felajánlásokat, előkészíteni a következő találkozókat vagy más közös programokat és foglalkozni az újonnan jelentkezőkkel és az érdeklődőkkel.

(Budapest, 1998. a ma is működő Budapesti Talentumkör akkori ismertetőjéből)

INCZÉDY PÉTER

A PÉNZ-PÓRÁZ KÉT VÉGE

Régi történet, ha az a húsz év ami eltelt azóta, egyáltalán régivé avathatja. Talán a rendszert-változtatás dátuma teszi ennyire régivé. Onnan számítva ugyanis mintha új időszámítás kezdődött volna ebben az országban. Mert egyébként történhetett volna akár napjainkban is a piactudásnak mondott munkaerő-gazdálkodási kereslet-kínálat alakjának mérlegén. Ahogyan ma mondják, a humán erőforrás gazdálkodás input-output rendszerében.

Akkoriban egy országos ismertségű, több ezer dolgozót foglalkoztató nagyvállalatnál dolgoztam. Termékeinket az ország teljes területén használták, keresték, kedvelték. Ennek az üzletágnak voltam a vezetője, amikor megkeresett egy neves multinacionális cég képviselőjében két úr az akkori munkakörömhöz hasonlóan vélt állásajánlatukkal. Érdekes megbeszélés volt. Elmondom röviden.

Mindenek előtt közölték, hogy tájékoztak a magyarországi jövedelmi viszonyokról és ennek ismeretében 1500 USA dollárt tudnak ajánlani fizetesként. Ez akkoriban igen kedvező javadalmazási kategóriába tartozó összeg volt, több mint a duplája a gyári fizetésemnek. Igyekeztem pókerarcot vágni a hallottakra, hogy ne a fizetés legyen a központi kérdése ennek a beszélgetésnek. Értettem - mondtam, de most arról szeretnék tájékozódni, hogy mi lesz a feladatom a cégnél - tettem fel a kérdést. A két úr összenézett, majd azonnal felemelte 200 dollárral az összeget s visszakérdeztek, hogy így már közelebb kerültünk-e a megállapodáshoz. Milyen megállapodáshoz? - kérdeztem. Még nem is esett egy szó sem a feladataimról.

Újabb összenézés következett újabb 200 dolláros emeléssel, de én újra visszatértem az alapkérdésemhez, mi lesz a munkaköröm, hol lesz a munkahelyem? A konkrét válasz helyett ismét emelés volt válasz. Nem tágitottam továbbra sem a feladatköröm megismerésétől, mire a két úr - nem tudván mire vélni makacskodásom - átment a másik szobába tanácskozni. Visszatérve megtették az utolsó fizetési ajánlatot - 2500 dollárra emelve az összeget. Ez mind nagyon vonzó és igen gáláns ajánlat - próbáltam ismét rátérni a munkaköröm részleteire, amikor az egyik úr félbeszakított - ha önt nem motiválja a pénz, akkor

ebből a megállapodásból úgysem lesz semmi - zárta le az ismerekedésünket s udvariasan elköszöntünk egymástól. Így engedtem el a pénz-póráz végét s maradtam válasz nélkül, vajon mi is lett volna a teendőm, ha behunyt szemmel elfogadom az ajánlatot.

... Azt tudtam, hogy hazámban életveszélybe kerültek a vallási közösségek, azt is tudtam, hogy a már korábban megkezdett kiscsoportos munkától remélhetjük a nehéz idők túlélését, de azt nem tudtam, hogy amit akkor és ott csinálunk, az egyház – kicsiben. Végül azt sem tudtam, hogy 25 év múlva egy pápai apostoli buzdítás 58-adik paragrafusa fogja immár a világegyház reményének gondolni azt a kisközösségi formát, amit ösztönösen, s valljuk be, kényszerűségből választottunk, mert ha hívők és becsületesek akartunk lenni, másként nem tehattünk... .

... .. Cardijn gyári munkásokból alkotott kiscsoportjai ..

..

1945 előtt... .. vajon ma vannak-e munkáscsoportjaink? Nincsenek. Miért nincsenek? A hitet nem az írástudók vitték tovább Jézus korában – sem 'Ezek a közösségek (a Bokor közösségei) tudják, hogy korunkban nem írástudók, doktorok és főpapok hiányoznak, hanem pásztorok.'

'A Bokorban élve és hozzá ragaszkodva, végső hitem alapja mégsem egy mai névvel megcímzett közösség, hanem mindazon emberek múltból jövő és a jövőbe tartó sora, akik ilyen vagy olyan neven, szeretetre épülő cselekvési normákban és értelmi megismerésük mindenkorai töredékességében éltek és fogják élni evangéliumi hitüket.

Marcel Légaut-tal fejezem be mondanivalómat: „Csatlakozom azokhoz a keresztényekhez, akik szenvednek és türelmetlenkednek az egyház miatt. De ezt a türelmetlenséget és szenvedést türelemmel és humorral kell elviselnünk.” (zsgy)

MERZA JÓZSEF

A KISKÖZÖSSÉG: KERESÉS, VÁLASZ ÉS REMÉNY...

1951 őszén egy rendetlenül összedobált könyvkupacra bukkantam a debreceni egyetem alagsorában. Megszüntetett szerzetes-könyvtárból hozták-e oda teherautóval a köteteket, vagy elkobzott magánkönyvtár anyaga volt, nem tudom. Abban az időben sok mindent nem tudott az ember: a könyveknek abban az időben is megvolt a maguk sorsa. Nekem a sors Godin abbé híres könyvét szánta. „La France: pays de mission?” vagyis „Missziós terület Franciaország?”